

เรื่องเล่าถึง บ้านนมนาง

กนกรัตน์ กิตติวิวัฒน์

คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ข้อเขียนขนาดสั้นนี้เป็นการเขียนถึง อุปกรณ์สารพัดประโยชน์ของคนซี่มื่อยซึ่งมีผู้เรียกชื่อต่างๆกัน เช่น “นมนาง” “นมสาว” “นมไม้” หรือ “กะลานม” แต่ทั้งหมดของชื่อล้วนแต่สะท้อนถึง เพศสภาพ ของอุปกรณ์ดังกล่าวไม่แตกต่างกัน และหน้าที่ที่โดดเด่นที่สุดของเธอ คือ การรักษาอาการปวดหลัง เมื่อยเอวพบเห็นได้แทบทุกภาคของประเทศ โดยมากทำจากไม้เนื้อแข็ง รูปทรงอาจจะต่างกันเล็กน้อย หากแต่ปรากฏตัวอยู่ที่ไหนก็ดูออกว่าเป็น “นม” ที่พอจะมีชื่อต่างอยู่บ้างเห็นจะเป็น “นมนาง” บ้านไหน มีผิวเรียบเนียนขึ้นเป็นมันเงา ดูสวยงาม อาจบอกได้ว่าเจ้าของเป็นคนซี่มื่อยและใช้งานบ่อยครั้ง จนทำให้เธอดูเป็น “นมนาง” ที่ไม่เสียชาติเกิด ดุมมีประสบการณ์ รูปร่างลักษณะดีสมส่วน เป็นที่รักใคร่ถูกใจของเจ้าของ เพราะถ้าเป็นนมนางที่ไม่ได้สัดส่วน เช่น ฐานกว้าง ขนาดใหญ่ ทรงสูง รวมทั้ง นมทั้ง 2 ข้างอยู่ห่างกันเกินไป จะทำให้นวดไม่สบาย ในปัจจุบัน “นมนาง” ที่เห็นอยู่ในร้านขายอุปกรณ์นวดทั่วไปมีข้อน่าสังเกตบางประการ เช่น

การเคลือบผิวให้ดูสวยงาม นำใช้งาน หรือที่นำเสนอว่านั่น คือ เหล่าบรรดา “นมนาง” หรือ “นมสาว” สมัยใหม่ทั้งหลาย บางส่วนมีหน้าตาประหลาด คือ มีนมมากกว่า 2 เต้า ผู้เขียนเห็นว่าจะเรียกด้วยชื่อเดิมคงไม่เหมาะสม ควรจะเปลี่ยนเป็น “นมหมู” หรือ “นมแมว” จะดีกว่า เพราะมี ตั้งแต่ 4 เต้า และ 6 เต้า เรียงติดกัน ราคาแพงไปตามเต้าที่เพิ่มขึ้น คนขายบอกว่าแบบหลายเต้านี้ “ส่วนมากขายให้ฝรั่ง คนไทยยังนิยมแบบ 2 เต้ามากกว่า”

จะว่าไปแล้วสำหรับผู้เขียนกับนมนาง เราต่างคุ้นเคยกันมาแต่เด็ก และเคยชินที่จะเรียกว่า “นมนาง” มากกว่า ภาพ “นมนาง” ของผู้เขียนจะปรากฏพร้อมความทรงจำวัยเด็กที่มีแม่เป็นตัวแทนอกเสมอ ที่บ้าน “นมนาง” เป็นของของแม่ผู้เขียนเอง ถ้าเปรียบให้นมนางเป็นคนเธออาจจะได้ครองสถานภาพเป็นปาวผู้รู้ใจของแม่ ในวัยเด็ก ผู้เขียนมักถูกเรียกให้หยิบ “นมนาง” เป็นประจำ ผู้เขียนจำความรู้สึกช่วงเวลานั้นได้ดี อะไรก็ตามที่ผู้ใหญ่ใช้ให้ทำเราจะอดอด บ่ายเปียง อ่างโนนนี้ จนหลายครั้งแม่ก็มักจะใช้วิธี ยื่นข้อเสนอ (ที่ดูไม่เหมือนข้อเสนอ) ว่า “จะไปหยิบให้ หรือจะมานวดให้เอง” ผู้เขียนรู้สึกว่าเป็นทางเลือกที่ไม่ได้ให้เลือก เพราะคงไม่มีเด็กคนไหนอยากจะนวดหลังให้ผู้ใหญ่ ด้วยวิธีที่หลายคนอาจจะเคยมีประสบการณ์เดียวกัน คือ การเดินย่ำไปมา เดินขึ้น เดินลง บนแผ่นหลังมาถึงถึงต้นขาซึ่งทั้งสิ้นและทรงตัวยาก จำได้ว่าเป็นกิจกรรมที่น่าเบื่อที่สุด แม้จะได้คำชมหรือคำจ้ำงเท่าไรก็ไม่คุ้มทั้งสิ้นกับเวลาสนุกๆ ที่เสียไป ผู้เขียนจึงได้แต่ยอมจำนนต่อข้อเสนอที่ไม่มีทางเลือกด้วยการเดินไปหยิบให้ เพื่อแลกกับอิสรภาพ

ในช่วงเวลา 4-5 ปีมานี้ ร่างกายที่แข็งแรง เมื่อย่ำ พาให้ต้องเกี่ยวข้องกับ “นมนาง” อีกครั้ง การเผชิญหน้ากับวัยผู้ใหญ่อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทำให้ผู้เขียนเข้าสู่โลกของความปวดเมื่อย ทั้งปวดแขนขา ปวดหลัง ปวดไหล่ สารพัด อาการที่เวลานี้เปิดโอกาสให้ “นมนาง” บ่าวคู่ใจคนเดิมของแม่มีโอกาสแสดงฝีมือ (ผีนม) กับผู้เขียนเป็นครั้งแรก ที่สำคัญกว่านั้นแม่ดูมีความสุขมากยิ่งขึ้น เมื่อได้อธิบายวิธีใช้งานบ่าวผู้ซื่อสัตย์ เช่น “ใช้นอนทับเวลาปวดหลัง นอนนอนเวลาเมื่อยคอ หรือรองต้นขาเมื่อปวดเมื่อยจากการขับรถนานๆ” มาถึงตอนนี้ผู้เขียนเริ่มเห็นภาพของตัวเองซ้อนทับกับแม่ในสมัยก่อน พร้อมกับการมีบ่าว “นมนาง” ภูมิใจเป็นของตัวเอง และดูท่าว่าการใช้งานของผู้เขียนจะทำให้หล่อนดูสวยงาม ผิวเรียบเป็นมันเงา ได้ในเวลาไม่นานนัก

อย่างไรก็ตาม แม้ว่า “นมนาง” จะทำให้คลายเมื่อยได้ หากแต่ในยุคสมัยที่การนัดหมายไทยแพร่ระบาดไปทั่วเช่นนี้ผู้เขียนก็อดไม่ได้ที่อยากจะเสีงและ สุ่ม เข้าไปทดลองใช้บริการ หลายครั้งการเป็นนักสังคมวิทยาขี้เมื่อยพอๆ กับขี้สงสัย ทำให้ผู้เขียนทราบถึงชีวิตบางส่วนของบรรดาหมอนวดที่คาดว่า จะมีปริมาณเพิ่มมากขึ้นตามธุรกิจภาคบริการที่กำลังเติบโต (ราวกับนมนางที่เพิ่มจำนวนเต้าเพื่อบริการเพื่อนชาวต่างชาติ) ทว่ากลุ่มคนเหล่านี้ก็ไม่ได้เจริญงอกงามตามผลกำไรของธุรกิจที่ขยายตัวเพิ่มขึ้น ร้านหมอนวดแผนไทยพบได้แทบทุกตรอกซอกซอย หัวถนนยันท้ายถนน ผู้คนหลากหลายที่เลือกเข้าสู่อาชีพดังกล่าว มีทั้งที่ถูกปลดระวางจากการเป็นสาวโรงงานเนื่องจาก

อายุมากขึ้น มาจากอาชีพแม่บ้าน หรือส่งตรงมาจากภาคเกษตรในชนบท กลุ่มเพศที่สาม รวมทั้งกลุ่มใหม่ล่าสุด คือ แรงงานชาวพม่าที่ตั้งอกตั้งใจฝึกฝนเพื่อรายได้ที่มากขึ้น เรื่องราวของเหล่าหมอนวดที่ผู้เขียนได้รับรู้ มีทั้งเรื่องส่วนแบ่งค่าจ้าง เรื่องครอบครัว รวมทั้งประสบการณ์ชีวิตที่ผ่านมา ทำให้ผู้เขียนอดคิดไม่ได้ว่า แม้ว่าธุรกิจนวดแผนไทยจะเติบโตไปเท่าใด สร้างชื่อเสียงให้กับประเทศขนาดไหน “หมอนวด” ผู้เป็นแรงขับเคลื่อนหลักก็ยังคง สภาพราวกับเป็นบ่าวผู้รับใช้และสนับสนุนการเติบโตของภาคบริการที่ขึ้นชื่อว่าได้รับความนิยมที่สุดในช่วงหลายปีมานี้ เพราะผู้ได้ประโยชน์สูงสุด คือ เจ้าของร้าน เจ้าของทุน รongลงมา คือ ชนชั้นกลางทั่วไป ชาวต่างชาติ ที่เข้ามาใช้บริการ แล้วจ่ายเงินให้กับค่าบริหารจัดการอาคารสถานที่ซึ่งเป็นสัดส่วนที่มากกว่าค่าแรงของหมอนวด รวมกันแล้วอยู่ในอัตรา 150-300 บาทต่อชั่วโมง “ใครอยากได้มากก็ต้องทำงานมาก ในสถานบริการขนาดใหญ่ที่มีหมอนวดหลายคน ก็ต้องแบ่งกันให้ทั่วถึง รายได้ส่วนหนึ่งจะมาจาก เงินพิเศษที่แขกให้ซึ่งไม่แน่นอน” มาถึงตรงนี้ ผู้เขียนคิดว่าบางที การนอนนวดด้วย “บ่าวนมนาง” ภูมิใจอยู่บ้านอาจจะสบายใจและรู้สึกผ่อนคลายกว่าการรับรู้ถึงชีวิตของเหล่าบรรดา “นมนางในชีวิตจริง” เช่นนี้ หรือบางทีอาจเป็นที่ผู้เขียนเองไม่ยอมอยู่ในร่องในรอยของการเป็นผู้รับบริการที่ดีก็เป็นได้